

Laagwater en de uitdagingen voor de binnenvaart

Marleen Buitendijk

Koninklijke BLN-Schuttevaer 26-10-2020

“ Vaart maken met bouwen aan perspectief”

Marleen Buitendijk – *Nautisch technisch beleidsadviseur
Koninklijke BLN-Schuttevaer*

Infrastructuur, water en nautische regelgeving

Foto: Financieel Dagblad

Inhoud

Binnenvaart algemeen

- Cijfers

Uitdagingen laag water

- Navigatie

Infrastructuur

- Rivierbeheer

Samen verder

- Wat kan de sector

Stellingen

- Meedenken en dwars denken

Foto: NRC

Binnenvaart cijfers

Vloot

3000 bedrijven

8000 schepen

9 miljoen ton laadvermogen

Vervoer

Internationaal: 530 miljoen ton vervoer over vaarwegen

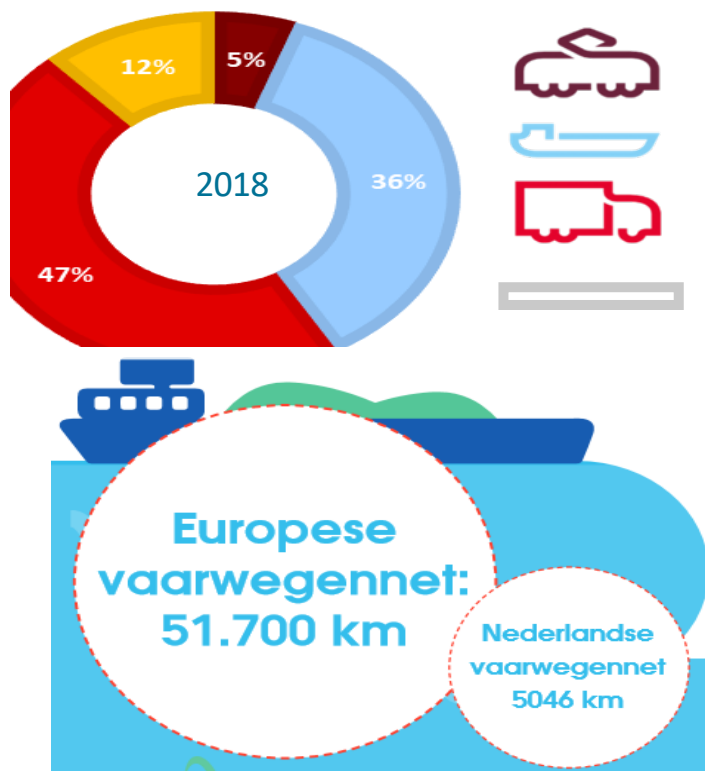
Binnenlands: 370 miljoen ton vervoer over vaarwegen

Waarde

Werkgelegenheid Nederland 17 600 arbeidsplaatsen

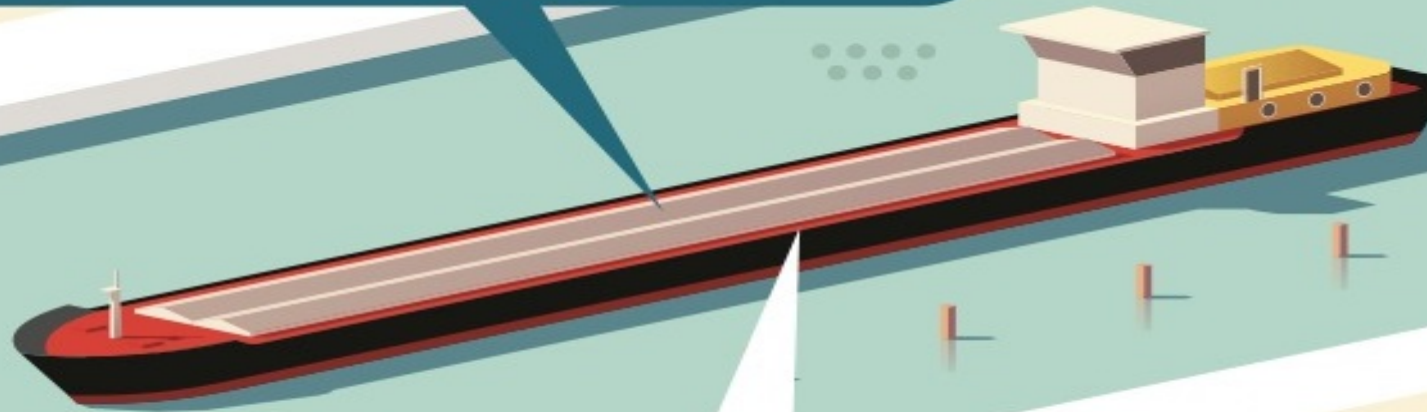
Toegevoegde waarde Nederland bijna € 3 miljard

Binnenvaart - vaarwegen

Voldoende ruimte en scheepscapaciteit

VERVOER OVER WATER BIEDT KANSEN

Een standaard 3000-ton(s) binnenschip neemt eenvoudig de lading over van 100 vrachtwagens.

Droogte - 2018 jaar van extremen

Foto: L: Schuttevaer, R: Evert van Balen

7 maanden laag water

Alle keringen dicht

Navigatie

Alle handelingen die de schipper moet verrichten om het schip veilig van de plaats van vertrek naar de plaats van aankomst te brengen.

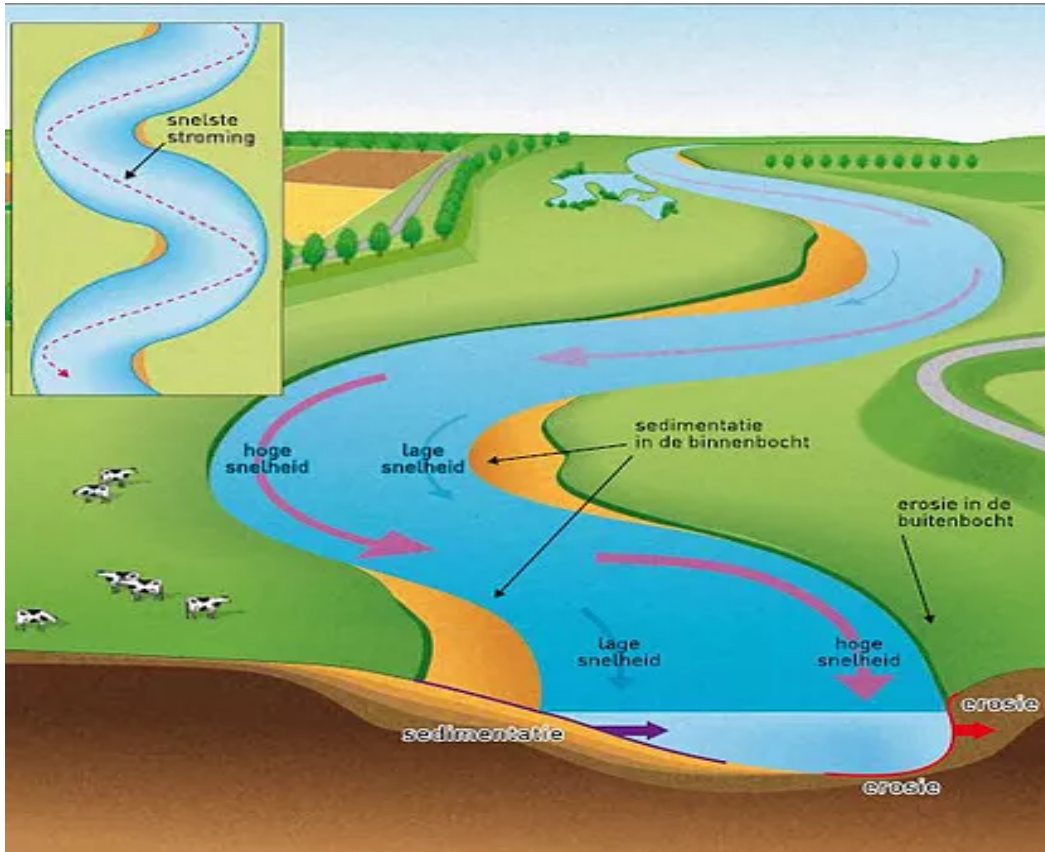

Schipper "leest" de rivier

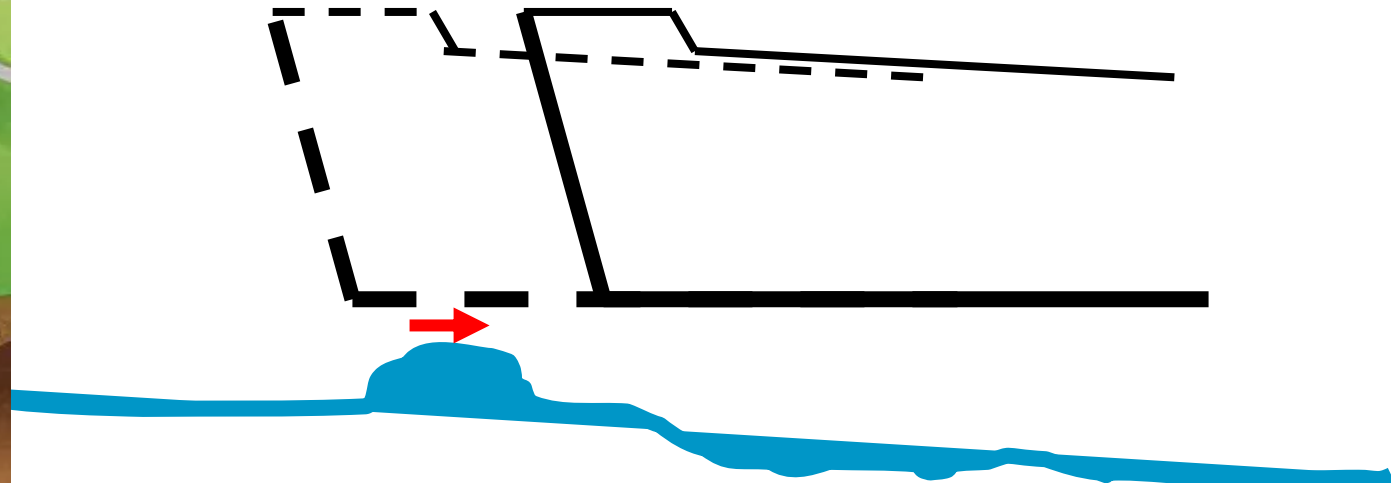

Hij maakt gebruik van de kracht van de rivier

Meanderende rivier, bron: bron: www.degeo-online.nl

Stroming rondom en onder het schip beïnvloedt de navigatie. Hoe sneller het water stroomt, hoe lager de waterspiegel.

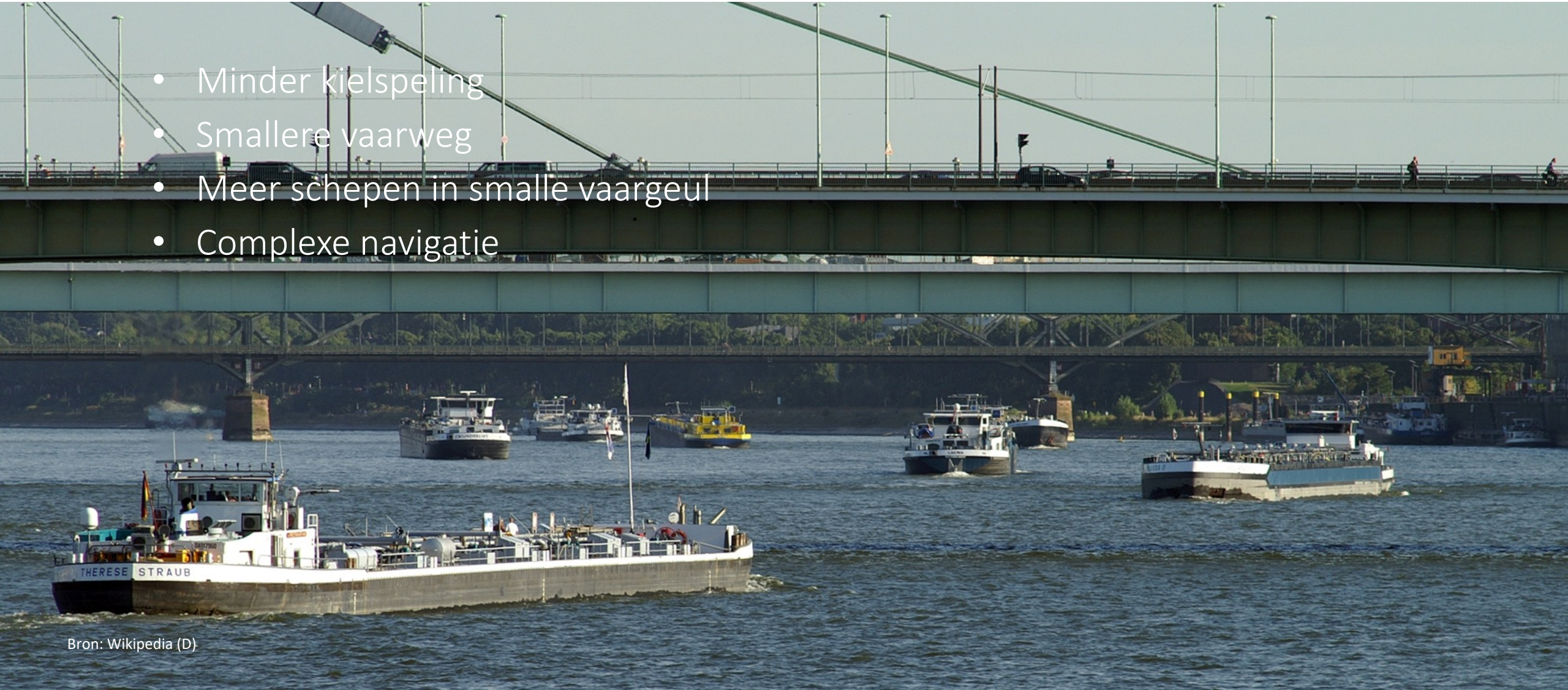
Squat bron: STC

Bij een plotselinge ondiepte kan het voorschip naar beneden duiken en raken.

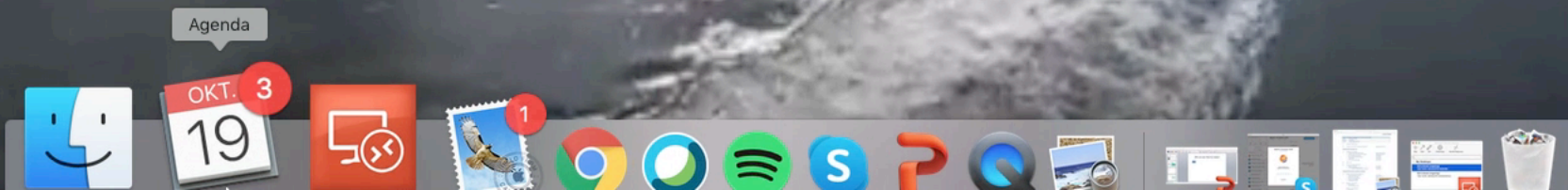
Nautische uitdagingen

- Minder kielspeling
- Smallere vaarweg
- Meer schepen in smalle vaargeul
- Complexe navigatie

Schipperen op laag water

Uitdagingen rivierbeheer

Scheepvaart vraagt een robuuste vaarweg

- Voldoende vaardiepte
- Gelijkmatische stroming
- Gelijkmatische rivierbodem
- Bodemerosie voorkomen
- Verzanding voorkomen
- Hoog water en laag water bestendig

Waal lager dan overeengekomen

▲ Drukke van schepen op de Waal bij lage waterstand. © Paul Rapp

Nergens is het water lager dan op de Waal, halve meter is 'spoorloos'

NIJMEGEN - Het water in de Nederlandse rivieren staat door de aanhoudende droogte laag. Maar nergens is het zo extreem als op de Waal. Het peil van de rivier is zelfs een halve meter lager dan met de huidige wateraanvoer uit Duitsland zou moeten. Schippers luiden nu de noodklok.

Bron: Gelderlander

Wat is nodig

- Bodemerosie tegengaan en bevaarbaarheid verbeteren op de Waal en IJssel
- Pompcapaciteit verbeteren bij sluisen
- Water in het systeem vasthouden

Technische uitdagingen

Wat kan de sector zelf doen?

- Minder diep afladen
- Omloopsnelheid verhogen
- Capaciteit verhogen
- Laagwater schepen bouwen
- Andere voortstuwingstechnieken
- Logistieke noodscenario's uitwerken
- Meer opslagruimte realiseren
- Informatie delen (Covadem)

Stelling

Scheepvaart moet zelf zorgen dat het beter bestand is tegen perioden van lage waterstanden.

Stelling

Schepen en duweenheden worden te groot voor de Nederlandse rivieren.

Stelling

Een onregelmatige rivierbodem is niet te vermijden.

Stelling

Voor Nederland belangrijke vervoersstromen moeten voorrang krijgen als de scheepvaart door droogte stagneert.

De binnenvaart heeft veel te bieden, goede vaarwegen zijn daarbij een voorwaarde.

Bedankt voor uw aandacht

